

Hallo Natuurvrienden,

Wat een prachtig weer viel ons te beurt op onze wandeling langs de **IJzermonding op 22 januari**. Beter winterweer kun je je niet wensen. Temperaturen rond 0°C, dat wel, maar geen zuchtje wind en een stralende zon. Alleen al het weer maakte deze wandeling de moeite waard. Na een kleine plaatsverwarring bereikten **16 wandelaars** het startpunt en konden we op pad.

De IJzermonding is in Vlaanderen een uitzonderlijk stukje natuur. Vloed en eb krijgen hier nog de ruimte in samenspel met de enige riviermonding die ons land rijk is. De slikken en schorren die zo ontstaan kun je enkel nog in het Zwin en in Nieuwpoort vinden. Omdat het zeewater hier geen kracht meer heeft kunnen de fijne slibdeeltjes bezinken en langzaam maar zeker een slijklaag vormen. Waar de vloed telkens overheen spoelt kunnen geen planten groeien, dit deel wordt een slikke genoemd. Hogerop vind je een strook die enkel met springtij onder water komt te staan, hier vind je wel specifieke planten die wat zout kunnen verdragen. Dit deel noemen we schorre.

Beide delen zijn rijk aan voedingsstoffen die met het slib worden afgezet. In de ondergrond leven allerhande schelpjes, wormpjes en andere organismen. Slikken en schorren vormen dan ook een rijkgevolde dis voor veel vogels. Zeker in de winter, wanneer andere voedingsbronnen dichtvriezen, zakken veel vogels naar hier af. Een aangepaste snavel is bij het zoeken in het slib vanzelfsprekend een handig hulpmiddel. Veel steltlopers beschikken over lange, gevoelige snavels om in het slijk rond te tasten. Eenden hebben dan weer een soort zeefbek waarmee ze eetbare stukjes uit het opgeslobberde slijk filteren.

Op onze wandeling kregen we dan ook heel wat vogels te zien, de één al van wat dichterbij dan de ander. Vanuit de grote kijkhut zie je de slikken nog beter, hier zullen de fotografen onder ons vast nog wel eens terugkeren. Op onze winterse tochten zijn vogels meestal wel de hoofdbrok maar verderop viel ons ook een verrassing te beurt die niet tot het vogelrijk behoort : een Vos kwam parmantig in beeld lopen en liet zich een hele tijd bewonderen. Omdat Vossen voornamelijk nachtdieren zijn was dit toch wel een verbazende

Een prachtig einde van een prachtige wandeling (foto : Ann Laurens)

waarneming. Een stuk verderop kwam de Vos opnieuw in beeld en op het verste punt van de wandeling nog eens. Onze verrassing werd nog groter toen we merkten dat het twee vossen waren. Waarschijnlijk een moeder met een dochter van vorig jaar. Soms blijft zo'n dochter wel eens een jaartje langer hangen en zorgt dan mee voor de volgende worp van de moeder. Ze bleven beiden heel lang in beeld, ondertussen de hoogwaterlijn aflopend op zoek naar iets eetbaars. Wat een waarneming... schreef deze maar op want dit zul je niet zo vlug opnieuw meemaken.

De foto's in deze verslagjes lenen we meestal van internet om de soort zo fraai mogelijk in beeld te brengen. Soms zit er toch eens een eigen product (JaVa) of een foto van een mede-wandelaar tussen (naam wordt dan vermeld). De foto's tonen een aantal (maar lang niet alle) soorten die we hebben gezien. De commentaar onder de foto's zijn kleine stukjes van wat er over deze soorten werd verteld tijdens de wandeling. Wie af en toe eens mee komt wandelen verzamelt zo beetje per beetje heel wat natuurkennis en merkt dat ook dichtbij huis vanalles te beleven en te bekijken valt. In deze NVO-verslagjes kwamen tot nu toe **24 verschillende soorten** aan bod. Op de NVO-soortenlijst kun je alle waargenomen (en met zekerheid herkende) soorten terug vinden, daar staat de teller momenteel (na 2 activiteiten) op **48 soorten**.

Smienten zijn echte wintergasten. Ze komen vanaf november in grote aantallen uit het Noorden afgezakt. Enkele herkenningspunten zijn het gele voorhoofd en de zwarte achtersteven van de mannetjes. In de vlucht valt hun witte buik op.

Blauwe reigers zoeken hun voedsel langs sloten (vis, amfibieën...) of in weilanden (mol, rat, konijn...). Als het 's winters een periode blijft vriezen krijgen ze het moeilijk. Vaak zie je ze dan in kleinere of grotere groepjes bijeen. Ze staan roerloos stil om zo weinig mogelijk energie te verbranden.

De verdroogde bloeiwijzen van de **Teunisbloem** blijven tijdens de winter (gedeeltelijk) gevuld met zaadjes. Handige zangvogels kunnen deze voedzame bolletjes komen uitpikken.

In de duinen knagen **Konijnen**, binnen hun territorium, alles kort om hun terrein open te houden. Zo ontstaan mosduinen die als biotoop zeldzaam zijn in Vlaanderen.

Graspiepers herken je aan de korte zwarte streepjes op de borst en op de flanken. Ze gebruiken al eens graag een paaltje als uitkijkpost.

De **Wintertaling** is onze kleinste eendensoort. De wetenschappelijke soortnaam 'Anas crecca' verwijst naar het krek-krek-geluid dat ze vaak maken.

Wulpen hebben ontzettend lange bekken, daarmee kunnen ze diep in de grond van weilanden op zoek naar voedsel. Bij stevige vorst ligt de grond te hard bevroren en zakken veel Wulpen af naar de kust. (foto Ann Laurens)

Bij de **Bergeend** zijn zowel vrouwtje (vooraan) als mannetje (achteraan) opvallend gekleurd. Het vrouwtje heeft geen schutkleuren nodig omdat ze zich verBERGt bij het broeden, bijvoorbeeld in oude konijnenholen

Vossen jagen vooral 's nachts. Ze overdag duidelijk te zien krijgen is echt wel een toevalstreffer. Wij kregen niet 1 vos enkele seconden te zien maar wel 2 vossen (waarschijnlijk moeder met een dochter van vorig jaar) en dat echt minutenlang. Zonder enige twijfel een echte topwaarneming... (foto Ann Laurens)

De cocons die we vonden op de afsluitingen waren van de **Sint-Jansvlinder**. Hier zie je zo'n prachtige nachtvlinder die net is uitgeslopen (= uit de cocon gekomen).

Eksters zijn zeer intelligente vogels en echte opportunisten. Ze passen zich snel aan aan hun omgeving en zijn dan ook in bijna alle biotopen te vinden. De zwarte veren kunnen, afhankelijk van de lichtinval, een groene, blauwe of paarse glans krijgen, de kleuren worden veroorzaakt door breking van het licht (= refractie).

Zilverplevieren zie je niet zo vaak, maar aan de IJzermondning zijn ze in de winter meestal wel aanwezig. Deze heeft in het slib een "lekkere" worm gevonden.

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er is (zoals steeds) een herkansing mogelijk want op **zondag 12 februari** staat er opnieuw een boeiende natuurwandeling gepland. Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Vanaf januari 2017 werd een nieuw initiatief opgestart : **NVO**. NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en organiseert elke maand twee natuuractiviteiten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier hopen we in 2 jaar tijd maar liefst 37 verschillende locaties te bezoeken.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Bij carpoolen wordt wel gevraagd een kleine brandstofbijdrage te betalen aan de chauffeur van dienst.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een blog gestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.wordpress.com/>

Volgende NVO-activiteiten :

- **Zondag 12 februari** : Strandjuten op de **Oostendse Oosteroever**
Start om 14u00 aan de voet van de vuurtoren, Buskruitstraat, Oostende
- **Zondag 26 februari** : Ganzen en eenden in de **Uitkerkse Polder** (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 [aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416](#)
Ter plaatse : 14u10 bezoekerscentrum Groenwaecke, Kuiperscheeweg 20, Blankenberge
- **Zondag 12 maart** : Voorjaarstrek in het **Oostends krekengebied**
Start om 14u00 op de parking van de Kinderboerderij, Stuiverstraat 599, Oostende
- **Zondag 26 maart** : Nieuwe natuur in de **baai van Heist** (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 [aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416](#)
Ter plaatse : 14u15 begin Zeedijk Heist, Zeedijk-Heist 65, Knokke-Heist
- **Zondag 09 april** : Lentewandeling in het **Stadsrandbos**
Start om 14u00 op de hoek van Grintweg en Gistelsesteenweg, Oostende
- **Zondag 26 april** : Daguitstap naar Noord-Frankrijk (Platier d'Oye en Cap Blanc Nez) (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 09u00 [aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416](#)
Ter plaatse : 09u45 Parking natuurgebied Platier d'Oye, Route des Dunes 1040, Oye-Plage

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte1@telenet.be

De inbox wordt elke dag meermaals gecheckt en antwoord volgt daarna zo vlug mogelijk.

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen... zijn steeds meer dan welkom via mail)